

като броимъ всички разни прѣстѣжпленія съ които се занимаваше сѫдѣтъ на испанската инквизиція; нѣщо значително по-малко.

Но цѣльта не ми е сега да сега да изчерпимъ този въпросъ; другъ путь ще може да се разгледа, и тогава ще видимъ дали нѣма срѣдство Католишката църква да се оправдае напълно и дали не е истина това, чо пише историкътъ Леа (протестантъ): „Инквизиторите по гледаха да обърнатъ душите отъ колкото жъртви да правятъ“. Стига да сме забѣлѣжили какъ едни хора все сѫ готови да хвѣрлятъ, на крило на лѣво, неоснователни нападки.

Помните че на г. Геро нищо не възразили въ френското събрание; а пакъ тѣкмо му бѣше времето ако имаше що да се отговори, и да се докаже грозната историческа свирѣпостъ на Католишката църква и на нейната „рожба“, Инквизиціята!¹⁾

Не ни казватъ сѫщо, между *иезуитите*, кои сѫ тѣзи коварни злотворници.

Историята говори за нѣколко знаменити членове отъ това общество. *Св. Францискъ Ксаверий* е проповѣдавалъ христианството изъ Индия и Япония и е покрѣстилъ, саморѣчно, около единъ милионъ идолопоклонци.

Другъ единъ, *Richi*, се е явилъ като астрономъ въ Китайско; тамо билъ министъръ, обѣрналъ нѣколко мандарини на Евангелието и почналъ образованietо на тоя народъ до тогава почти затворенъ.

Други, *Читалдино, Бребѣвъ, Де Сметъ* и пр. едини отъ първите сѫ изучили ново открита Америка: Южна и Сѣверна, прѣобразували тамошнитъ

¹⁾ Виж. *Questions Actuelles*, Paris. Томъ 57, бр. 10, отъ 23-иѣ февр. 1901 год.